

Protocol Veilig slapen en Wiegendood

Grote avonturen, beginnen klein

Versie: 2 januari 2025

Auteur: Kaylee Leenders

Inhoudsopgave

Inleiding	Blz. 3
Risicofactoren wiegendood	Blz. 4
Wat te doen bij mogelijke wiegendood	Blz. 5
Belangrijke zaken in geval van nood	Blz. 6
Afspraken veilig slapen kinderopvang Huppakee	Blz. 7 t/m 9
Werkwijze sluiting bedden	Blz. 10
Toezicht houden	Blz. 11
Slapen in babybedje of in een kinderwagen	Blz. 12
Uitzonderingen	Blz. 13 t/m 15
Verklaring buikligging/ zijligging	Blz. 16 t/m 17
Verklaring inbakeren	Blz. 18 t/m 19

Inleiding

Het doel van dit protocol Veilig Slapen is het geven van richtlijnen en instructies rondom het veilig slapen van kinderen bij kinderopvang Huppakee. Slapen is een van de grote risico's binnen de kinderopvang.

Doelgroep: pedagogisch medewerkers, stagiaires, ouders en directie

Alle pedagogisch medewerkers moeten kennis dragen van het Protocol Veilig Slapen en Wiegendood. Bij kinderopvang Huppakee dienen de opgenomen praktische preventieve maatregelen bij alle pedagogisch medewerkers bekend te zijn, ook bij invalkrachten en stagiaires.

Slapen is goed voor de ontwikkeling van jonge kinderen en daarom is het slaapmoment niet weg te denken uit het standaard dagritme bij kinderopvang Huppakee. Belangrijk bij het slapen is dat dit zo veilig mogelijk gebeurt.

Dit protocol geeft instructies en richtlijnen om een veilige slaapsituatie voor de kinderen te creëren, om zo ongevallen en wiegendood zoveel mogelijk te beperken.

Eerst wordt in dit protocol ingegaan op wiegendood en de handelingen bij mogelijke wiegendood.

Daarna volgen algemene instructies voor het slapen om de risico's op wiegendood en andere ongevallen te beperken.

Risicofactoren wiegendood:

- Vroeggeboorte
- Buikslapen: Een baby slaapt het veiligst op zijn rug. Buikslapen (waar dan ook; box, grond, bed etc.) maakt het risico op wiegendood 4 à 5 keer groter dan gemiddeld. Als een baby ouder wordt, gaat hij draaien. Een baby kan gemiddeld met 5 maanden draaien. Draaien naar de buik in de fase waarin de baby daarmee nog geen of nauwelijks ervaring heeft opgedaan, levert een risicomoment of risicoperiode op. Extra waakzaamheid in deze periode is dus van belang.
- Warmtestuwing: Onder baby's die overlijden onder het beeld van wiegendood speelt het té warm hebben een rol. Dekbedjes of dekentjes in een dekbedhoes zijn bijvoorbeeld veel te warm voor een kind tot 2 jaar en worden niet gebruikt bij kinderopvang Huppakee. Bij kinderopvang Huppakee slapen kinderen in een slaapzak, met of zonder lakentje.
- Uitwendige adembelemmering: verstikking
- Onveilige slaappleaats: bijvoorbeeld slapen op een kleed, op de arm of in een draagzak; wij doen dit niet bij kinderopvang Huppakee.
- Veranderingen in de dagelijkse routine
- Gebrek aan toezicht
- Rokerige omgeving
- Oververmoeidheid

Wat te doen bij mogelijke wiegendood

In het geval dat een baby (bijna) levenloos in een bedje wordt aangetroffen, worden de volgende handelingen verricht. Persoon twee kan de directie, de achterwacht of collega pedagogisch medewerker zijn.

- 1. Baby wordt bijna levenloos in bed aangetroffen.**
- 2. Pedagogisch medewerker controleert ademhaling en of de luchtweg vrij is.**
- 3. Pedagogisch medewerker blijft kalm en prikkelt de baby zonder krachtig te schudden.**
- 4. Pedagogisch medewerker waarschuwt tweede persoon (BHV'er).**
- 5. Persoon 1 blijft bij het kind en start reanimatie.**
- 6. Persoon 2 belt **112****
- 7. Persoon 2 zorgt voor opvang van de kinderen op de groep.**
- 8. Controleer of alle beschreven stappen zijn doorlopen**

Vervolg stappen directie kinderopvang Huppakee:

- Directie licht de ouder(s) /verzorger(s) van het betreffende kind in.
- Directie zorgt voor rust en ondersteuning voor kinderen op de groep.
- Directie bepaalt wie met de ambulance meegaat indien ouder(s) /verzorger(s) nog niet zijn gearriveerd.

Belangrijke zaken in geval van nood

- De telefoonlijst met belangrijke telefoonnummers hangt in het zicht op elke groep
- Gegevens van ouder(s)/ verzorger(s) worden met regelmaat gecontroleerd op actualiteit. Hetzelfde geldt voor de kind gegevens van alle kinderen.

(In het protocol sterfgevallen staat veel beschreven over wiegendood)

Afspraken veilig slapen

kinderopvang Huppakee

Inrichting slaapkamer

- **Temperatuur:** De maximale temperatuur in een slaapruijnte is: 22°C. De aanbevolen slaapkamertemperatuur ligt tussen de 15 en 18 °C. Neem maatregelen om de temperatuur tussen de aanbevolen temperatuur te houden. Er hangen thermometers in de slaapkamers om dit te controleren. Tijdens warme zomerse dagen kan de temperatuur in de slaapkamers oplopen.
- **Hitteprotocol:** Indien de temperatuur boven de 25°C komt treedt het hitteprotocol in werking. We leggen kinderen dan alleen in een rompertje of ondergoed te slapen. Kinderen die graag in een slaapzak slapen mogen dit, met alleen een luijer eronder. Zorg wel dat kinderen tochtvrij liggen. Of leg de kinderen in overleg met de leidinggevende elders te slapen; bijvoorbeeld de groepsruimte. Controleer de slapende kinderen bij deze hoge temperatuur ook frequenter.
- **Voorwerpen:** We gebruiken geen kussen, hoofd- en zijwandbeschermers, tuigjes, koorden of voorwerpen van zacht plastic in of aan het bedje.
- **Opmaak:** We maken het ledikant kort op, zodat de voetjes vrijwel tegen het voeteneind komen. Vermijd daarbij het dubbelslaan van het beddengoed; een kind kan daar makkelijker onder schuiven.
- **Beddengoed:** We gebruiken alleen een lakentje.
- De slaapkamer en het beddengoed wordt gereinigd conform schoonmaakschema.
- Er wordt op de hele locatie van kinderopvang Huppakee, NIET gerookt.

In bed leggen

Baby 0 jaar

- Voorkom oververmoeidheid van een baby.
Houd het ritme van een baby goed in de gaten en leg een baby op tijd (wakker) in bed.
- Zorg dat kinderen niet te warm gekleed in bed liggen. Geen muts en sokken, een romper en een slaapzak is voldoende voor een baby.
- Handel bij het sluiten van het bed volgens de werkwijze sluiten bedden.
- Leg een baby altijd met de voetjes tegen het voeteneinde.
- Leg een baby nooit op de buik te slapen. Tenzij er een specifieke uitzondering geldt.
- Baby's worden in principe niet ingebakerd.
- Baby's worden niet gefixeerd in bed.
- Er mogen geen sieraden, speldjes en haarelastiekje in bed worden gedragen.
Wanneer kinderen kralen in hun haar gevlochten hebben, controleert de pedagogisch medewerker altijd voordat het kind naar bed gaat of deze nog stevig in het haar zitten.
- Er vindt elke 20 minuten controle plaats op de slaapkamer waar de baby's slapen.
- Kinderen dragen geen capuchons of kleding met koordjes eraan in bed.
- Er mag een veilige knuffel mee in bed. **Veilig wil zeggen:**
 1. Geen grote knuffels of grote doeken die het gezicht of de mond kunnen bedekken.
 2. Geen knuffel met lange haren, lintjes of touwtjes.
 3. Geen knuffel waarvan de inhoud kan vrijkomen door gepeuter of bijten.
 4. Geen knuffel waar kleine dingetjes van afgepulkt kunnen worden (zoals; kraaltjes, oogjes, knoopjes).
 5. Geen knuffel met scherpe kantjes of randjes.
 6. De knuffel moet niet in kleinere onderdelen uit elkaar te halen zijn.
 7. De knuffel moet makkelijk en goed schoongemaakt kunnen worden.
 8. Geen fopspenen met koorden eraan mee in bed.

Veilig slapen voor kinderen van 1-4 jaar

Voor de oudere kinderen die slapen bij kinderopvang Huppakee gelden ook afspraken zodat zij ook op een veilige manier kunnen slapen.

- Kinderen slapen te allen tijde in een bed in de slaapkamer.
- Voor peuters vanaf 2 jaar wordt een uitzondering gemaakt, zij mogen ook op een stretcher in de groepsruimte slapen.
De pedagogisch medewerker houdt in dit geval altijd direct toezicht.
- Elk kind heeft een eigen bedje of stretcher.
- Wanneer kinderen nog niet volledig zindelijk zijn, slapen zij altijd met een luierbroekje aan, ter bescherming van de matrassen. De luierbroekjes worden verzorgd door kinderopvang Huppakee.
- Kinderen dragen geen capuchons en kleding met koordjes eraan in bed of op de stretcher.
- Als kinderen wakker zijn worden ze uit bed gehaald.
- Er vindt elke 20 minuten controle plaats op de slaapkamer waar kinderen te slapen liggen.
- De babyfoon/camera staat altijd aan als er kinderen op de slaapkamer aanwezig zijn.
- Het bedje wordt altijd zorgvuldig gesloten
- Het naar bed gaan vindt plaats volgens een vast ritueel.

Werkwijze Sluiting Bedden

De bedden zijn voorzien van 2 verticaal naar horizontaal te verschuiven hekwerken, die eenvoudig met 1 hand te bedienen zijn.

Bij twee of meer pedagogisch medewerkers op de groep

- Pedagogisch medewerker 1 legt kind(eren) in bed en sluit het hekje van elk bed.
- Aan de binnenkant van de deur hangt een poster met de oproep 'bedjes gecheckt?'
- Buiten de slaapkamer tekent pedagogisch medewerker 1 de aftekenlijst ter bevestiging van de controle met daarop het tijdstip van controle.
- Pedagogisch medewerker 2 controleert direct daarna alle bedjes en tekent ook de aftekenlijst en vermeldt het tijdstip van controle.

Bij één pedagogisch medewerker op de groep

- Pedagogisch medewerker 1 legt kind(eren) in bed en sluit het hekje van elk bed.
- Buiten de slaapkamer tekent pedagogisch medewerker 1 de aftekenlijst ter bevestiging van de controle met daarop het tijdstip van controle.
- Pedagogisch medewerker 1 controleert direct daarna nogmaals alle bedjes en tekent nogmaals de aftekenlijst met tijdstip van controle.

De directie controleert onder andere aan de hand van de lijsten of de werkwijze wordt gehanteerd en onderneemt zo nodig actie. De lijst wordt ingeleverd bij de directie.

Toezicht houden

- Kijk als je een kind naar bed brengt ook in de andere bedjes.
- Controleer elke 20 minuten de slaapkamer, of de kinderen veilig slapen (ademhaling, gezicht vrij, buikligging, etc.).
- We maken gebruik van de timer op de iPad om ons te herinneren aan wanneer het tijd is om weer in de slaapkamer te gaan kijken.
- Zorg dat je altijd in de buurt van de slaapkamer bent als er kinderen slapen. Wanneer je even de groep verlaat neem je te allen tijde een babyfoon mee.
- De nek van een baby is een goede graadmeter om te voelen of de baby het te warm of te koud heeft.
- Een baby die zweet heeft het al gevaarlijk warm. Neem dan gelijk maatregelen zodat het kind het minder warm krijgt. Haal bijvoorbeeld het lakentje weg.

Slapen in het babybedje of in een kinderwagen

- Bij kinderopvang Huppakee maken wij voor het slapen binnen geen gebruik van een kinderwagen.
- Een kinderwagen is enkel bedoeld voor gebruik buiten.
- Baby's mogen alleen in de kinderwagen liggen als zij mee naar buiten gaan.
- Wanneer een baby om kan rollen wordt er geen gebruik meer gemaakt van de kinderwagen.
- Een baby ligt buiten alleen onder direct toezicht in de kinderwagen.
- Binnen slaapt een baby in een babyledikant op de groep (een veilig en goedgekeurd babyledikantje met spijlen) of in het grote ledikant op de slaapkamer.
- De baby slaapt in het babyledikant alleen in de groepsruimte en onder direct toezicht van de pedagogisch medewerker.
- Wanneer de baby om kan rollen slaapt het niet meer in het babyledikant, alleen nog in het grote ledikant op de slaapkamer.

Uitzonderingen

Buikligging

- Er zijn bepaalde (aangeboren) afwijkingen waarbij buikligging op advies van een arts wel wenselijk kan zijn. Er worden dan met de ouder(s)/verzorger(s) specifieke afspraken gemaakt, deze worden **schriftelijk vastgelegd middels het toestemmingsformulier → verklaring buikligging.**
- Daarnaast kan het voorkomen dat buikligging de voorkeur slaaphouding van het kind is. Als ouder(s) /verzorger(s) ondanks de adviezen zelf aangeven dat zij hun baby in de buikhouding willen laten slapen, dienen zij het **formulier 'verklaring buikligging' in te vullen.**
- Het formulier wordt ook opgeborgen in het dossier van het kind.
- Voor alle zekerheid houden wij het 1e levensjaar aan als periode waarin ouder(s)/verzorger(s) dit formulier moeten invullen als zij wensen dat hun baby in buikhouding te slapen wordt gelegd of als de baby zichzelf op zijn buik draait en in deze houding van de ouder(s) /verzorger(s) mag doorslapen.

Inbakeren

- Bij kinderopvang Huppakee worden kinderen in principe niet ingebakerd, vanwege de veiligheidsrisico's die dit met zich meebrengt.
- Ouder(s)/verzorger(s) die hun kind toch op verzoek in een inbakerslaapzak willen laten slapen zijn op de hoogte van de veiligheidsrisico's en geven **toestemming op het toestemmingsformulier.** Dit formulier is terug te vinden in het dossier van het kind.

Sieraden

- Kinderen dragen soms sieraden zoals armbandjes, kettinkjes, haarspeldjes of kralen in het haar. Deze sieraden kunnen een gevaar opleveren voor het kind zelf maar ook voor andere kinderen in de groep.
- Indien kinderen dit soort sieraden dragen beoordeeld de pedagogisch medewerker, eventueel in overleg met de locatiemanager of met een andere collega, of de sieraden gevaar opleveren.
- Het kan zijn dat de sieraden overdag in de groep niet gedragen kunnen worden, omdat een kind erachter kan blijven hangen of omdat het kind ze zelf afdoet.
- Ook kan het zijn dat het gevaar voor het kind kan opleveren indien het kind deze in bed draagt waar er niet continue zicht op is. In beide gevallen wordt het risico van dragen van sieraden met de ouder(s)/verzorger(s) besproken en worden hier specifieke afspraken over gemaakt.
- Indien de sieraden gevaar opleveren voor andere kinderen worden de sieraden afgedaan. Dit geldt ook indien een ouder/verzorger het formulier heeft ingevuld. Dit is ter beoordeling door de pedagogisch medewerker. Wanneer ouder(s)/verzorger(s) niet willen dat bepaalde sieraden of haaraccessoires af worden gedaan (bijvoorbeeld i.v.m. bepaalde geloofsovertuiging) **moeten ouder(s)/verzorger(s) hiervoor tekenen op het toestemmingsformulier**. Dit formulier is terug te vinden in het dossier van het kind.

Overige uitzonderingen

- Er kunnen zich altijd situaties voordoen waarin dit protocol niet voorziet en waarbij maatwerk nodig is voor een kind. Bijvoorbeeld wanneer op basis van medische gronden een bepaalde handelwijze nodig is ten gunste van het kind.
- In dergelijke situaties overlegt de pedagogisch medewerker altijd met de directie hierover.
- Indien er afspraken worden gemaakt die afwijken van dit protocol worden deze **afspraken schriftelijk vastgelegd** en door ouder(s) /verzorger(s) en de directie ondertekend.
- Er wordt duidelijk vermeld om welke situatie het gaat, om welk kind het gaat, welke dringende gronden er zijn om afwijkend te handelen en wat de afwijkende handelwijze concreet inhoudt. Hierin wordt ook een evaluatiemoment bepaald om de afspraken te evalueren en mogelijk bij te stellen.

Verklaring Buikligging/ Zijligging

Gegevens kind:

Naam

Geboortedatum.....

Gegevens ouder/verzorger:

Naam.....

Tel. Nr. mobiel

Tel. Nr. noodgeval.....
(mobiel onbereikbaar)

geïnformeerd te zijn over het protocol veilig slapen bij Kinderopvang Huppakee en bekend te zijn met de regeling van kinderopvang Huppakee betreffende het niet op de buik/zij te slapen leggen van baby's wegens verhoogde kans op wiegendood.

Door personeelsleden van Kinderopvang Huppakee op de buik/ zij te slapen wordt gelegd.

☐

Ja, ik geef toestemming

☐

Nee, ik geef geen toestemming

Bijzonderheden:

Dagen wanneer het kindje aanwezig is bij kinderopvang Huppakee

Maandag:	Dinsdag:	Woensdag:	Donderdag:	Vrijdag:

De ouder/verzorger geeft schriftelijk aan de pedagogisch medewerker door wanneer bovenstaande afspraken niet meer van toepassing zijn.

Dat zij uitdrukkelijk wensen dat hun kindje op de buik/zijligging te slapen wordt gelegd. De verantwoordelijkheid voor de eventuele gevolgen van deze handelswijze blijft bij ouders(s)/verzorger(s). Ouder(s)/verzorger(s) blijven eindverantwoordelijk.

Voor akkoord,

Ouder/verzorger

Naam:.....

Te

Datum.....

Handtekening:

.....

Pedagogisch medewerker

Naam:.....

Te.....

Datum.....

Handtekening:

.....

Verklaring inbakeren

Op verzoek van de ouder(s)/verzorger(s) wordt de baby ingebakerd. Dit wijkt af van het standaard beleid van kinderopvang Huppakee en gebeurt alleen onder de onderstaande voorwaarden.

Voorwaarden:

- Er worden door de ouder(s)/verzorger(s) bakerdoeken of speciale bakerzakken meegegeven;
- De ouder/verzorger instrueert de groepsleiding over hoe zij hun kind inbakeren;
- Wanneer het kindje kan omrollen stoppen we direct met inbakeren;
- Wanneer het kindje 4 maanden is bouwen we het inbakeren af en bij 6 maanden stoppen we met inbakeren;
 - Een kindje dat niet in goede conditie is, koorts heeft of binnen 24 uur daarvoor is ingeënt wordt bij Donkey nooit ingebakerd.

Gegevens kind:

Naam

Geboortedatum.....

Gegevens ouder/verzorger:

Naam.....

Tel. Nr. mobiel

Tel. Nr. noodgeval.....
(mobiel onbereikbaar)

geïnformeerd te zijn over het protocol veilig slapen bij Kinderopvang Huppakee en bekend te zijn met de regeling van kinderopvang Huppakee betreffende het niet inbakeren van baby's wegens verhoogde kans op wiegendood.

Personeelsleden van Kinderopvang Huppakee mogen het kind ingebakerd in bed leggen.

☐

Ja, ik geef toestemming

☐

Nee, ik geef geen toestemming

Bijzonderheden/ wijze van inbakeren (merk, methode etc.):

Dagen wanneer het kindje aanwezig is bij kinderopvang Huppakee

Maandag:	Dinsdag:	Woensdag:	Donderdag:	Vrijdag:

De ouder/verzorger geeft schriftelijk aan de pedagogisch medewerker door wanneer bovenstaande afspraken niet meer van toepassing zijn.

Dat zij uitdrukkelijk wensen dat hun kindje ingebakerd te slapen wordt gelegd. De verantwoordelijkheid voor de eventuele gevolgen van deze handelswijze blijft bij ouders(s)/verzorger(s). Ouder(s)/verzorger(s) blijven eindverantwoordelijk.

Voor akkoord,

Ouder/verzorger

Naam:.....

Te

Datum.....

Handtekening:

.....

Pedagogisch medewerker

Naam:.....

Te.....

Datum.....

Handtekening:

.....